

S:t Petri och S:t Pauli dag

Tom Hardts postilla, första årgången

Evangelium: Luk. 5:1–11.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Vi firar i dag apostlafest, S:t Petri och S:t Pauli dag. Det är en dag, som inte bara införlivats med den gamla bondepraktikan utan som ännu i dag högtidlighålls i sydliga länder med traditionella, färgrika folkfester, där det folkliga livet svallar kring apostlabilderna med deras symboler, nycklar och svärd. Ja, hela det romerska påvedömet vilar i viss mån på Rom som platsen för S:t Petri och S:t Pauli martyrium och gravar, som anses skänka andlig auktoritet åt den lärostol, som reser sig över deras ben. Allt detta talar om den mänskliga religionens, traditionens och folksedens kraft att dra in och omforma den bibliska uppenbarelsens ord och gestalter till sin egen likhet. Ingenting av detta får i dag fläcka vårt firande av denna fest. När vi i dag utlägger dagens budskap, kan det bara återge det bibliska, apostoliska texterna om S:t Petrus och S:t Paulus. Bara så firar vi kristen gudstjänst, rätt apostladag.

När vi så gör, gör vi inte S:t Petri och S:t Pauli ringare. Tvärtom får de på detta sätt sin rätta, fulla framtoning, ett heligt allvar, som vida överträffar den billiga glans, som kommer av yttre förgyllning och köttsligt prål. Det, som gör S:t Petrus och S:t Paulus till stora, himmelska gestalter, är det Ordets ämbete, det predikand ämbete, som Jesus lagt på dem. Det är ett uppdrag som inte bara kommer från Guds son, utan också förvaltats av Guds son, som i sin tur mottagit det av sin Fader. Strax före dagens evangelium om det stora fiskafänget säger Jesus: *"Också för de andra städerna måste jag förkunna evangelium om Guds rike, ty därtill har jag blivit utsänd"* (Luk. 4:43) S:t Petrus och S:t Paulus sändes ut av den store Utsände. Apostlarna sändes av Sonen och Sonen av sin Fader, och sändningen av budskapet är det samma. Så mycket lättare förstår vi den gudomliga glans, som verkligen omstrålar apostlarna, och som får sitt uttryck i Jesu ord: *"Den som tager emot eder, han tager emot mig, han tager emot honom som har sänt mig"* (Matt. 10:40) Detta ämbete ser vi också åskådligt framställas i Jesu framträdande i evangeliet om det stora fiskafänget. Det är ett medvetet hör-

bart, offentligt förkunnande, riktat till alla, så att Jesus utväljer sin predikostol i en båt, som ligger något utanför Genesarets rundade strandlinje, där åhörarna församlats. Över vattenytan bärs budskapet lätt fram till de många på samma sätt som i bergspredikan, där Galiléens höga sluttningar bildar en utomordentlig åhörarteater. Här ser vi också budskapets karaktär av offentlig proklamation, av utropandet av ett givet Ord, av häroldsrop. Det kristna evangeliet har inte som grundstruktur ett samtal, en dialog, ett givande och tagande. Det är och förblir Ordet från ovan, Ordet från Gud, och åhörarna är åhörare, mottagare, nådehjon. Som nådehjon betraktar sig också apostlarna i förhållande till Jesus. S:t Paulus säger i dagens epistel: *"Det är ett fast ord och i allo värt att mottagas, att Kristus Jesus har kommit i världen för att frälsa syndare, bland vilka jag är den främste."* Och S:t Petrus säger: *"Gå bort ifrån mig, Herre, ty jag är en syndig människa."* Utifrån denna utgångspunkt, detta bottenläge, startar man inga förhandlingar med Gud. Man kan bara ta emot ett *"fast ord"*, ett klart och tydligt evangelium, om vilket det gäller i bokstavigaste mening: *"Rättfärdigheten från Gud uppenbaras nämligen däri"* (Rom. 1:17) Härom säger vi så:

- I. **det heliga apostoliska ämbetet är ett predikoämbete,**
- II. **det heliga apostoliska ämbetet är ett syndaförlåtelsens ämbete,**
- III. **det heliga apostoliska ämbetet är ett av världen förkastat ämbete.**

I. Det heliga apostoliska ämbetet är ett predikoämbete.

Man har pekat på hur många av de stora praktfulla gudshusen i kristenheten bara med svårighet låter sig nyttjas som plats för predikan. Byggherrarna har letts av andra målsättningar än Jesus vid Genesarets buktade strand och Galiléens lyssnarramper. Makt och myndighet i världslig mening har varit ledstjärnor, inte evangeliets makt och myndighet. Så föraktat är predikoämbetet, att själva uttrycket fått en torftig,

fattig klang. Ändå är det just här som Gud uppenbarar sig. Därför heter det i vår evangelisk-lutherska bekännelse: "Men om man vill fatta prästvigningen såsom gällande predikoämbetet, så hava vi inte emot att kalla prästvigningen ett sakrament. Ty predikoämbetet är förordnat av Gud och har härliga löften, t. ex. Rom 1: Evangeliet är en Guds kraft till frälsning för var och en som tror." (SKB, s. 223.)

II. Det heliga apostoliska ämbetet är ett syndaförlåtelsens ämbete.

Det ord som utgår från aposteln eller apostlalärjungens läppar, är Ordet, som bara riktar sig till den, som likt S:t Petrus kallar sig "syndig människa", och som därför behöver iklädas syndernas förlåtelse, Kristi främmande rättfärdighets allt övertäckande skrud. Det apostoliska ämbetet är bara för till för den, som i biktstolen kan tilltalas med frågan: "Tror du att min förlåtelse är Guds förlåtelse?", och som sedan vill höra evangeliets koncentrat och högsta tillspetsning i absolutionens heliga sakrament: "På Jesu Kristi befallning förlåter jag dig alla dina synder." Här framstår det heliga apostoliska ämbetet i sin rätta

gudomliga glans, "ja, en så översvinnlig härlighet har detta ämbete" (2 Kor. 3:10), skriver S:t Paulus om sitt ämbete.

III. Det heliga apostoliska ämbetet är ett av världen förkastat ämbete.

Denna festdags röda skrud talar om martyriet, om att S:t Petrus och S:t Paulus förkastats av världen, ja, bragt om livet. S:t Paulus säger redan före sin död: "Ett skådespel hava vi blivit för världen, för både änglar och människor" (1 Kor. 4:9) Världen kunde inte finna något gott i talet om synd och nåd, bara ett nedsättande av det eviga Romas glans, av dess gudomlige kejsare och härliga poeter. Inte heller läser vi, att S:t Petrus och S:t Paulus på nutida sätt trädde fram i senaten för att lägga fram program för enandet av de splittrade folken, eller att de inbjöd hednaguden Jupiters präster eller den orientaliska gudinnan Osiris' prästinnor till bön för den romerska fredens bevarande. Så vann inte S:t Petrus och S:t Paulus världens vänskap men Guds vänskap, och som Guds vänner firar vi dem i dag.

Amen.